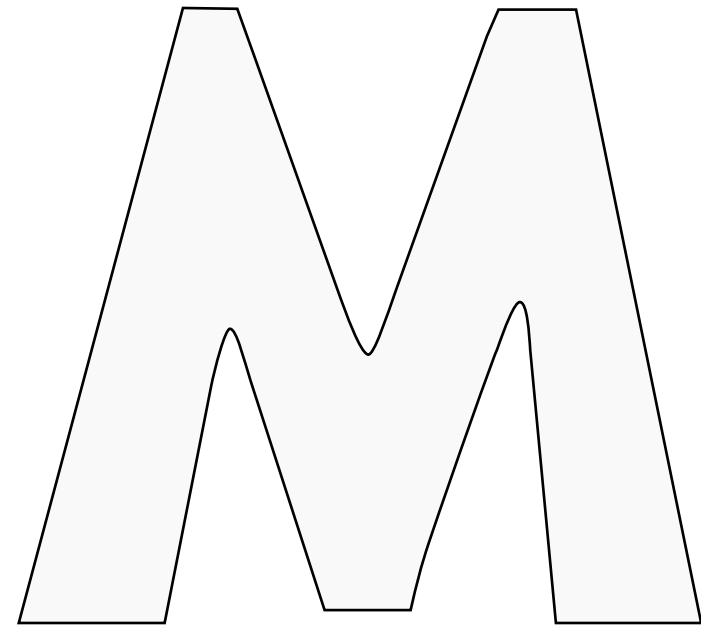

JARI KICKBUSCH

Kærlighed med stort

– muslimske drenge og mænd
om kærlighed,
kærester og ægteskab

*Kærlighed med stort M**– muslimske drenge og mænd om kærlighed, kærester og ægteskab*

Copyright © 2001 by Jari Kickbusch og

CDR-Forlag

Skolebakken 11, DK-8000 Århus C

e-mail: cdr@forlagene.dk

www.forlagene.dk/cdr

Fotos og omslag: Ulla Rose Andersen

Tryk: Nørhaven A/S

Bind: Bogbinderiet Centrum

ISBN 87-7841-271-4

Ekspedition: Boghandlen eller

Nordisk Bog Center, fax 5636 4039

*Tak**Denne bog bygger på muslimske drenge og mænds meget personlige erfaringer. I interviewene har de velvilligt åbnet sig og talt om ting, som normalt kun er deres fortrolige forundt. Jeg skylder derfor de interviewede, som er med i bogen, og de, som ikke kom det, en særlig tak for velvilje og venlighed.**Endvidere vil jeg gerne takke alle, som har hjulpet mig med at skabe kontakter og fortrolighed i forskellige miljøer. Og følgende, som på anden måde har hjulpet denne bog til verden: Søren Johansen, Peter Krogholm, Louise Ringby, Mikael Rosenkilde, CDR og sidst, men ikke mindst, min mor.*

Indhold

Cablla an-tabda.....	7
Det skulle bare være hende.....	11
Gud tilgiver mig.....	23
Jeg skulle have været død mange gange.....	33
Vi savner stadig et rigtigt bryllup.....	44
I Danmark kysser de hinanden på gaden.....	58
Hun skal ikke være billig.....	71
Ren for Gud... og min far.....	83
Jeg betaler i mit næste liv.....	95
Jeg kan ikke tvinge min datter til at blive muslim.....	116
Vi kan ikke lade os styre af vores lyster.....	135
Læs mere.....	157

CABLLA AN-TABDA

Cablla an-tabda er arabisk og betyder: *Før du starter*. Før du starter med at læse disse ti muslimske drenge og mænds beretninger, er der nogle ting, som du bør vide.

Lad mig starte med at slå fast, at dette IKKE er en facitliste, hvor man kan slå op og se, hvad en muslimsk mand er for en størrelse – tværtimod. Denne bog er blandt andet en hyldest til forskelligheden blandt os mennesker.

Man ved, hvad man ved,
men man kan altid vide mere!

Spisesedlerne på de danske formiddagsblade præsenterer os ofte for grusomme historier med indvandrere i hovedrollen. Det har medført, at mange danskere i sjælden grad har fået den brune sovs galt i halsen, og derfor er indvandrerdebatten i dag på sit hidtil højeste. Kultursammenstødet har medført, at vi diskuterer alt – lige fra kvinders ret til at bære slør på arbejdspladsen til halalslagting.

En af de ting, der bliver fokuseret meget på, er den påståede kvindeundertrykkelse i de muslim-

ske samfund. Efter årtiers kvindekamp i Danmark føler mange danskere sig stødt over, at de i hverdagen skal stå ansigt til ansigt med en familiestruktur, som ifølge deres normer er uretfærdig for kvinderne.

Historierne om kvinder, der for eksempel bliver nødt til at gå under jorden, fordi de ikke vil giftes med den mand, som deres forældre har valgt til dem, ryster mange danskere. Reaktionen på disse tragiske historier er naturligvis, at man føler med kvinderne og fordømmer skurkene, der som oftest er mændene.

Historierne fra spisesedlerne har ofte været fortalt af anonyme, muslimske kvinder, og med al respekt for dem mener jeg, vi har glemt den anden part, nemlig mændene. Det er ikke bare synd, men også hamrende uretfærdigt. Det har efter min mening medført, at danskerne har fået et meget unuanceret billede af de muslimske mænd. Det gør, at de muslimske mænd for eksempel ofte har svært ved at komme ind på det danske arbejdsmarked, og at de ofte har svært ved at komme i kontakt med danskere. Derfor tager disse beretninger udgangspunkt i mændenes forhold til kærlighed og ægteskab.

Hold følgende for øje

Denne bog har til formål at give en nuanceret og realistisk fornemmelse for, at forholdet mellem muslimske mænd og kvinder er langt fra så stereotyp, som det gøres til i medierne. Derfor

har jeg valgt at interviewe nogle vidt forskellige mænd. Det vil sige, at de har forskellige baggrunde og kommer fra forskellige miljøer og byer.

Faktisk kan man sige, at det eneste, de alle sammen har tilfælles, er et forhold til islam og Danmark. For at gøre beretningerne så ærlige som muligt, er alle de interviewede anonyme. Det har været vigtigt, både for de interviewede og undertegnede, at de kunne tale bramfrit uden at bekymre sig om reaktioner fra deres familie og omgangskreds.

Rigtig god fornøjelse!

Kærlig hilsen

DET SKULLE BARE VÆRE HENDE

Muhammad var på ferie i Tyrkiet. En dag, da han var på besøg hos noget familie, fik han serveret kaffe af en betagende pige. Samme dag fortalte han sin mor, at han ville giftes med pigen.

Muhammad er 24 år og har boet i Danmark, siden han var otte år. På trods af sin relativt unge alder har han allerede godt gang i karrieren. Han er blevet udlært i en dansk forretning og er nu sprunget ud på dybt vand som selvstændig. Usikkerheden, der er forbundet med at være selvstændig, er dog ikke det, der skinner igennem, da jeg møder Muhammad på en café i en dansk provinsby. Han virker afbalanceret og giver mig med et smil et fast håndtryk. Muhammad er gift og har et barn på to år. Han fik selv lov til at vælge, hvem han ville giftes med.

Hvordan blev du gift?

»Det var noget, jeg selv valgte. Sådan er min lillebror og jeg blevet opdraget. Hvis nu vores forældre havde fundet en til os, så ville der ikke gå særlig lang tid, før vi ville gøre modstand og sige: *Far og mor! Send hende her tilbage. Det er jeres*

problem. Det er jer, der har fundet hende til mig. Det er ikke kærlighed. Du ved, hvis to mennesker ikke kan lide hinanden, så vil der ikke gå særlig lang tid, før det vil ske. Det er også derfor, at man hører alle de historier i medierne. Det er da klart. De har aldrig mødt hinanden, aldrig snakket med hinanden, men forældrene siger bare: *I skal giftes.* Sådan var det heldigvis ikke med os. Jeg fandt hende selv, blev forelsket i hende og blev gift med hende.«

Så arrangeret ægteskab var slet til diskussion i jeres familie?

»Jeg tror, at i mange familier er det ved at være et stykke tid siden. Folk eller rettere sagt forældrene er blevet klogere nu. Det går ikke det dér. Vi er jo også danske statsborgere, føler os som danskere, og det kommer også som et chok for os, at nogle forældre kan give et pigebarn eller et drengebarn væk, selv om de kommer dernede fra.«

Damn good coffee!

Hvordan mødte du din kone?

»Jeg var på ferie nede i Tyrkiet. Så var vi henne for at besøge noget familie, fordi min bedstemor skulle på sygehuset. Da vi kom, fik vi serveret kaffe og te, og det var der, jeg så hende. Jeg blev forelsket med det samme, og senere den dag sagde jeg til min mor: *Hende vil jeg giftes med.* Det var ikke noget, jeg selv kunne gå over og sige til hende. Okay; jeg snakkede med hende, men jeg kunne ikke gå over at sige til hende: *Hallo vi skal*

Tyrkiet

Tyrkiet ligger både geografisk og kulturelt mellem den arabiske og europæiske verden. Der bor 65,7 millioner mennesker i Tyrkiet. Deraf er 85 % tyrkere og 12 % kurdere. Det kurdiske mindretal har i mange år forvoldt det tyrkiske styre store problemer i dets kamp for et frit Kurdistan. En kamp, som har kostet adskillige menneskeliv, og som det tyrkiske styre slår hårdt ned på. Vesten kritiserer ofte de tyrkiske myndigheder for anvendelse af tortur, brud på ytringsfriheden m.m. Det kan ses som en af grundene til, at Tyrkiet aldrig rigtigt er kommet ind i varmen i det europæiske fællesskab.

Selv om vesten kritiserer Tyrkiet for undertrykkelse af kurderne, er det vestlige præg ikke til at tage fejl af. Det var landsfaderen Atatürk, som reformerede Tyrkiet indtil sin død i 1938. Han er grunden til, at Tyrkiet i dag har en efterhånden lang tradition for demokrati og religionsfrihed. For at sikre den enkeltes frihed er det fx forbudt kvinder at bære slør i offentlige institutioner, bygninger m.m.

giftes nu. Det skal manden sige til sine forældre, og de kontakter så pigens forældre. Forældrene drøfter så sagen.«

Hvad sagde din mor, da du fortalte hende om det?

»Hun sagde, at det ikke var for sjov, og at jeg lige skulle tænke mig om en gang til. Jeg sagde til hende, at jeg havde tænkt nok. Jeg sagde, at jeg godt vidste, at det ikke var en trøje, jeg skulle købe, som kunne byttes igen. Det her var for resten af livet. Problemet var bare, at hun var blevet forlovet væk allerede som helt lille. Men altså, ligesom jeg blev forelsket i pigen, blev hun også forelsket i mig. Hun var også forlovet med én fra familien – hendes fætter – og det ville hun ikke gå med til. Hun og jeg er godt nok også i familie med hinanden, men det er meget langt ude. Vores bedstefædre er brødre.«

Og de levede lykkeligt til...

Der gik et stykke tid, før Muhammad kunne få lov til at gifte sig med pigen, der serverede kaffe. Hendes

forældre kunne til sidst godt se fornuften i at gifte deres datter væk til den, hun ville have. Endelig efter en måned eller to kunne Muhammad tage til Tyrkiet igen for at ordne det formelle, så hun kunne komme til Danmark og blive hans hustru.

Brylluppet, der senere blev holdt i Danmark, ville ved en sammenligning få et traditionelt, dansk bryllup til at ligne en onsdag aften foran fjerneren.

Der var mellem 500 og 600 gæster, og maden kostede næsten 70.000 kr.

Muhammads forklaring på den store fest er, at netop festerne er den eneste mulighed for, at hele familien kan mødes, og at det viser, at familien holder sammen.

Tvivlede du aldrig på din hurtige beslutning op til eller under brylluppet?

»Nej, jeg ved selv, at når man har en familie i baghånden, så kan man flere ting.

Talte du med dine venner om det?

»Både ja og nej, for jeg sagde bare, at det var hende, jeg ville have. Det er over tre år siden, jeg var 20 år, og jeg er stadig glad for, at vi er blevet gift.«

Hvordan tror du, det var gået, hvis det havde været en dansk pige, du var blevet lige så forelsket i?

»Min far har jo boet her i lang tid, så han er ikke så gammeldags. Kærlighed er kærlighed. Jeg har da også haft danske kærester, og det sagde de ikke noget til.«

Skulle en dansk kæreste konvertere til islam, hvis I skulle giftes?

»Nej! Når vi siger, at vi er muslimer her oppe i Europa, så er vi det jo ikke 100 procent. Kendetegnet på at vi er muslimer, er, at vi ikke spiser svinekød. Vi drikker jo også, og sådan noget som utroskab sker også. Det kan du regne med. Her i Europa laver man alt – undtagen at spise svinekød. Det er der endda også nogle, der gør, og jeg har også prøvet det. De gange, jeg har prøvet det, har jeg været fuld, og jeg skulle have noget at spise. Det er der ikke noget galt i.«

Hvordan ser du på sex før ægteskabet?

»Det er godt nok, fordi du kan lære noget ved det. Men vi må jo ikke, og når man bliver gift og er muslim, så skal konen være jomfru, men med manden er det lige meget. Jeg ved ikke hvorfor, men manden må lidt mere.«

Var din kone så jomfru?

»Ja, selvfølgelig, det skal hun være. Ellers var jeg ikke blevet gift med hende.«

Hvad med dig?

»Nej, jeg har jo været sammen med danske kærestere, været på udenlandsrejser og lavet lidt af hvert. Det var jo min ungdom. Hvis ikke jeg skulle lave sådan noget i min ungdom, hvornår skulle jeg så? Nu, hvor jeg er blevet gift, er det jo slut med den slags.«

Skulle I vise pletten på lagnet på bryllupsnatten?

»Ja, det er sådan, at når man er sammen den aften, er der selvfølgelig lagt et hvidt lagen på. Så kommer der én efter et par timer og banker på døren. Man skal så vise lagnet. Sådan er det stadig.«

Var din kone nervøs?

»Hun var genert, men det var jeg jo ikke. Jeg havde jo prøvet det før. Første gang, jeg var sammen med én, var jeg da også genert, men efter to-tre gange er det, som om man har kendt hinanden i tusinde år.«

Fri som fuglen i sit bur?

Muhammad fortæller med største selvfølgelighed om sin danske omgangskreds. Man kan mærke, at han har fået en dansk opdragelse, og at han ikke har været afskåret fra, at tage i byen og feste med vennerne.

Samtidig fornægter Muhammads religiøse og kulturelle baggrund sig ikke. Han er nødt til at forholde sig til sin familie og dens holdninger. Hans kone kom til Danmark fra Tyrkiet som voksen, og man kan ikke lade være med at tænke på,

om den kulturelle kløft mellem dem skaber problemer inden for hjemmets fire vægge.

Hvordan tror du, din kone har oplevet, at du er så dansk?

»Det har hun egentlig ikke haft noget imod. Hvis hun har haft noget imod det, har det været, når jeg for eksempel har snakket med en dansk veninde fra folkeskolen. Så kan hun nogle gange godt blive lidt misundelig eller jaloux. Det er fordi, hun ikke forstår sproget, og så tænker hun: Hvorfor griner de sådan, når de taler sammen. Men det er fint nu.

Hun stoler på mig, og jeg på hende. Jeg har lovet hende fra starten af, at hvis jeg laver noget pis, er sammen med en anden kvinde, så kommer

jeg og fortæller det. Det vil jeg også gøre. Jeg er ikke som de fleste af vores mænd, som skjuler det for konen. Men jeg tror, at sproget er den største barriere, min kone og jeg har haft.«

Har du nogensinde lavet noget skidt, som du er blevet nødt til at fortælle hende?

»Hvis du mener at være utro, så har jeg ikke. Men jeg går jo på diskotek med mine kammerater, og så kan det jo være, at jeg snakker med en pige. Det kan godt være lidt svært for hende at høre om. Selv om der ikke skete noget, er det jo svært for

SVINEKØD

Som muslim er det en stor synd at spise svinekød. Mange muslimer frygter, at man ved at spise det bliver lige som svinet, det vil blandt andet sige uden moral og med konstant lyst til sex.

Forbudet er ment som en prøve på underdanighed for Gud.

hende, når hun ikke selv var der. Hun vil altid tænke hvis, hvis og hvis.«

Muhammad vil ikke være afhængig af selv at skulle ordne alting uden for hjemmet.

Derfor meldte Muhammad sin kone ind på en sprogskole, da hun havde været i Danmark et stykke tid. Hun skulle ikke bare gå derhjemme.

»Der er mange koner, der nærmest bliver lukket inde. De har bare at passe børnene og lave mad, mens farmand tjener penge. Sådan ser jeg ikke på det. Vi er to, der er blevet gift, og dermed er vi to til at løse de problemer, som vil opstå. Det bedste, der kan ske for mig, er, at min kone får et arbejde, så hun også kommer ud og ser noget. Jeg har min bil og kan bare køre rundt, men det skal hun jo også kunne.«

Hvem bestemmer i jeres forhold?

»Det er der ingen, der gør. Men sådan er det ikke hos dem, der er lidt mere gammeldags i det. Der skal konen være *lukket*. Det er min kone ikke, og det har jeg det fint med. Hun har spurgt mig, om hun skal være det, og så sagde jeg, at det måtte hun selv om.«

Dér sætter man grænsen

Muhammad søger tilsyneladende oprigtigt et ligeværdigt forhold til sin kone. Det er ikke bare noget, han siger, men også noget han lægger handlinger bag. Af en eller anden grund er det dog svært at forestille sig, at Muhammads kone for

Modelfoto

eksempel også skulle kunne gå på diskotek, og tonen ændrer sig da også, da jeg spørger til det.

Muhammad begynder skiftevis at stirre ned i bordet og at se mig dybt i øjnene for at forklare det, der lyder så uretfærdigt i de fleste danskeres ører. Muhammad er udmærket klar over, hvor jeg vil hen, men han kan kun konstatere, at der er en grænse.

»Dér har vi helt klart en grænse. Min kone kan ikke bare gå på diskotek. Lad mig sige det sådan, at det er faktisk ikke os, der sætter den grænse. Det er vores samfund, der gør det. Sådan nogle piger, der går i byen, er der mange, der rent ud sagt vil opfatte som ludere. Der er nogle, der gør det i hemmelighed. Så tager de langt væk til en anden by for ikke at møde mænd, de kender. Hvis de møder en, der kender dem, begynder sladder. Så går snakken med: *Har du hørt det om hans kone og sådan noget.*«

Hvordan har du det med, at din kone ikke kan få lov til at tage i byen?

»Det har jeg det godt nok med, for når jeg tager i byen, misbruger jeg ikke hendes tillid. Det er jo ikke min skyld. For min skyld måtte hun da godt tage i byen, hvis nu de andre også måtte. Sådan fungerer det bare ikke. Jeg kan jo ikke bare ændre det hele.

Jeg har fået at vide af min far, at man skal tænke *tovejs*. At jeg skal forestille mig, at jeg skulle blive hjemme og passe børnene, mens konerne tog af sted i byen for at komme hjem ved fire-fem tiden om morgenen. Nogle gange har jeg det da og-

LIGESTILLING

Kvindens stilling i de islamiske samfund har været hårdt kritiseret af mange i vesten. Grunden dertil er, at muslimske kvinder ofte ikke har samme rettigheder som de muslimske mænd, hvilket set med vestlige øjne er uacceptabelt.

Hvis man skal lede efter grunden til denne forskel på mænd og kvinder, skal man nok snarere se på kulturen end på religionen. Koranen siger nemlig, at mænd og kvinder er ligeværdige. Med *ligeværdige* er der dog ikke tale om, at de har samme rettigheder, for kvindernes rolle defineres efter datidens kønsrollemønstre – ligesom i bibelen.

Det islamiske retssystem er blevet udarbejdet bl.a. på grundlag af koranen og lægger principielt fundamentet for hele den islamiske retsopfattelse. Disse islamiske love giver mænd og kvinder forskellige rettigheder mht. fx ægteskab og karriere. Endvidere har hvert enkelt land sine egne normer. Der findes fx islamiske samfund, hvor kvinder ifølge loven har forbud mod at køre bil. Modsat findes der også islamiske samfund, hvor kvinder bestrider landets højeste embeder. Derfor må konklusionen blive, at muslimske kvinders forhold afhænger meget af, hvilken kultur de tilhører.

så dårligt med mig selv. Det er ofte sådan, at vi mænd kun tænker på os selv. Så er det, jeg kommer til at tænke mig om en ekstra gang, når jeg forestiller mig, at jeg var hjemme, og de var ude. Jeg kan godt forstå problemet.«

Jeg skylder familien alt

Det er altså familien og omgangskredsen, der har det sidste ord at skulle have sagt, når det gælder muslimske kvinders diskoteksbesøg eller mangel på samme.

Det tætte forhold til familien er da også et af de punkter, hvor Muhammad adskiller sig fra en gennemsnitsdansker. Muhammad lyder stolt, når han taler om sin familie, og han lægger heller ikke skjul på, hvor meget den betyder for ham.

»Hvis jeg er blevet til noget eller bliver til noget, skyldes det min familie. Uden dem havde jeg hængt ud med vennerne på diskotekerne torsdag, fredag og lørdag og drukket bajere. Det er jeg glad for, at jeg ikke gør. Det skylder jeg min kone og mine forældre.«

Hvordan skal dine børn opdrages?

»Mine børn skal opdrages med moden, hvis man kan sige det sådan. Der vil ikke blive sat grænser for, hvad de må lave. Jeg vil fortælle dem noget, så de selv kan sætte grænser. Vi bor jo i Danmark.«

Hvad vil du sige, når din 17-årige datter vil på diskotek med veninderne?

»Det har jeg tænkt meget på. Jeg ved ikke, hvad jeg vil gøre. Det vil tiden vise. Det er jo lidt lettere med drengébørn. Med pigerne er der jo ære på spil. Hvis hun ikke vil tænke på sig selv, så skal hun tænke på os. Man skal altid tænke på sin familie. Vi skal ikke blive gjort til grin i samfundet. Lige nu kan jeg ikke svare på, om hun vil få lov. Det kommer an på, hvordan tingene udvikler sig. Man skal jo også regne med, at den næste generation, der kommer, bliver mere danske end vi er... «
Muhammad holder en lang pause, som om han forestiller sig, hvordan det vil blive i fremtiden.
»Det er sgu godt. Vi skal ikke tilbage.«